

مقام معظم رهبری:

طرح تحول اقتصادی از کارهای بزرگ دولت نهم بوده که جرأت اقدام به آن، خودش با ارزش است.

ریاست محترم جمهوری:

اجرای طرح تحول اقتصادی می تواند موجب توسعه متوازن در کشور شود.

فهرست

۲	آشنایی مقدماتی با طرح هدفمند کردن یارانه ها (تعریف یارانه ، انواع یارانه و.....)
۱۱	قانون هدفمند کردن یارانه ها
۱۷	آیین نامه اجرایی ماده ۷ قانون هدفمندی یارانه ها
۱۹	تعیین مشمولان دریافت یارانه به صورت سالانه
۲۲	آیین نامه های اجرایی مواد ۸ قانون هدفمند کردن یارانه ها
۲۷	آیین نامه اجرایی ماده ۱۰ قانون هدفمند کردن یارانه ها

انسان امروز اقتصادی
معاونت اقتصادی
و دارایی خراسان رضوی

بسمه تعالی

آشنایی مقدماتی با طرح هدفمند کردن یارانه ها (تعریف یارانه ، انواع یارانه و....)

اقتصاد ایران دهها سال است که از معضلات مزمنی رنج می برد و با وجود اذعان دولت های مختلف به این معضلات، تاکنون گامی اساسی برای اصلاح ساختار اقتصادی کشور برداشته نشده است.

دولت نهم با آگاهی از مشکلات ریشه ای اقتصاد کشور، از ماهها پیش تدوین طرحی بنیادین برای اصلاح ساختار اقتصادی کشور را کلید زد که حاصل آن طرحی جامع تحت عنوان " طرح تحول اقتصادی " است.

بررسی های همه جانبه کارگروه تحول اقتصادی دولت حاکی از آن بود که نظام مالیاتی، نظام گمرکی، نظام بانکی، چارچوب ارزش گذاری پول ملی، بهره وری، نظام توزیع کالا و خدمات و همچنین نظام تخصیص و توزیع یارانه ها، صد در صد نیازمند اصلاحات ساختاری هستند تا اقتصاد کشور رونق یافته و به رشد و شکوفایی برسد.

در طرح تحول اقتصادی دولت، برای اصلاح تمامی این بخش ها برنامه های جامعی تهیه شد و پیش از رونمایی از آن، در معرض نقد و نظر کارشناسان، اقتصاد دانان و صاحب نظران مختلف قرار گرفت تا در حد امکان صیقل خورده و کامل تر شود. هدفمند کردن یارانه ها، مهم ترین برنامه در میان برنامه های هفتگانه طرح تحول اقتصادی است که با آحاد مردم ارتباط دارد.

یارانه چیست؟ (تعریف یارانه)

در یک تعریف کلی، یارانه به عنوان کمک های دولت تلقی می شوند که اولاً به مصرف کنندگان اجازه می دهد کالاها و خدمات را در قیمت های پائین تر از قیمت های بازار خریداری کنند و ثانیاً درآمدهای تولید کنندگان را در مقایسه با حالت بدون مداخله، افزایش می دهد. آنچه امروزه در جامعه ما تحت عنوان یارانه از آن نام برده می شود، در واقع عبارت است از پرداخت مستقیم و یا غیر مستقیم نوعی کمک مالی، امتیاز اقتصادی یا اعطای برتری ویژه ای به موسسات خصوصی، خانوارها و یا واحدهای دولتی که جهت دستیابی به اهداف مورد نظر انجام می پذیرد.

از مهمترین اهدافی که دولت ها به ویژه در کشورهای در حال توسعه مانند کشور ما با پرداخت یارانه دنبال می کنند، جلوگیری از گسترش فقر و بحران های اجتماعی و تلاش برای برقراری عدالت حتی به بهای از دست رفتن بخشی از کارایی اقتصادی است.

اما دسته بندی های متعدد و تعاریف گوناگون از یارانه وجود دارد که در ادامه جهت آشنایی بیشتر به چند نمونه از این دسته بندی ها و تعاریف اشاره خواهد شد.

انواع یارانه

از نظر دسته بندی در حساب های مالی، یارانه در دو دسته مستقیم و غیرمستقیم طبقه بندی می شود.

الف) تعریف یارانه مستقیم

یارانه مستقیم مقدار هزینه هایی است که دولت به طور کلی برای حفظ منافع اقشار با درآمد پایین جامعه برای خرید کالاها و خدمات می پردازد. این نوع هزینه کرد عمدتاً دریافت کنندگان کاملاً مشخص و برخوردار از شخصیت حقوقی دارد؛ مؤسسات و شرکت های تولید کننده و ارائه دهنده کالاها و خدمات زیربنایی که تولید و ارائه خدمتشان در جهت منافع عمومی، سبب زیان مالی آنها می شود، از این دسته اند.

همانند شرکت های تولید کننده آب و برق و شرکت های ارائه دهنده خدمات حمل و نقل عمومی. یارانه مستقیم خود به دو نوع یارانه تولیدی و یارانه مصرفی تقسیم می شود.

ب) تعریف یارانه غیر مستقیم

یارانه غیر مستقیم یارانه ای است که بابت ثابت یا پایین نگاه داشتن قیمت مصرف کننده یا تضمین قیمت تولید کننده اختصاص می یابد. این نوع یارانه جنبه کالایی دارد و گیرندگان آن متعدد هستند.

همچنین یارانه ها از منظر مرحله ای که کالا و خدمت مشمول یارانه می شود به سه دسته تقسیم می شوند؛ یارانه تولیدی، یارانه مصرفی و یارانه خدماتی.

۱) تعریف یارانه تولیدی

یارانه تولیدی به هر نوع مداخله دولت در اقتصاد که منجر به کاهش هزینه های تولید برای تولید کننده و یا افزایش قیمت دریافتی توسط تولید کننده گردد، گفته می شود. به عنوان مثال، کمک های دولت به صنایع و کشاورزان از این دسته است.

۲) تعریف یارانه مصرفی

یارانه مصرفی هم مانند یارانه تولیدی، به هر نوع تأثیر دولت که باعث شود مصرف کننده قیمتی کمتر از قیمت بازار را پرداخت نماید اطلاق می شود.

۳) تعریف یارانه خدماتی

یارانه خدماتی عبارت است از برخی کمک های دولت به موسسات و شرکت های خدمات عمومی که خدمات خود را با قیمتی کمتر از هزینه تمام شده به مصرف کنندگان عرضه می نمایند. به بیان دیگر، یارانه خدماتی یارانه ای است که دولت به منظور کاهش برخی

از هزینه های خدماتی برای مصرف کنندگان، به پاره ای از خدمات عمومی پرداخت می کند. این قبیل خدمات بیشتر در برگزیده خدمات عمومی شهری است.

یارانه ها بر اساس اینکه در قانون بودجه به طور مشخص ذکر شده یا به طور ضمنی لحاظ می شوند به دو دسته **آسکار** (مثل یارانه آرد و کالاهای اساسی که با کالابریگ توزیع می شوند) و **پنهان** (مثل یارانه سوخت و مابه التفاوت نرخ ارز) تقسیم می شوند. و بالاخره از نظر توزیع در جامعه به سه گروه تقسیم می شوند.

یارانه باز (مثل یارانه بنزین قبل از سهمیه بندی که بدون محدودیت، به میزان متفاوت و بسته به اینکه که هر کس چه مقدار مصرف کند در اختیار همه قرار می گرفت)

یارانه سرانه (مثل یارانه کالاهای کالا برگی که به شکل محدود و مشخص و به طور مساوی و برابر در میان همه افراد جامعه توزیع می شود)

یارانه هدفمند (مثل یارانه به شکل بن ها و کالابریگ هایی که به گروه های مشخصی از افراد جامعه مانند کارگران، کارمندان، از کار افتادگان و مستمری بگیران پرداخت می شود)

یارانه دولتی چیست و چرا دولت ها یارانه پرداخت می کنند؟

یارانه دولتی: مقدار تفاوت قیمت تمام شده کالا یا خدمات باقی مت تعدیل شده آن است که دولت برای حمایت از گروه هدف، پرداخت می نماید تا گروه هدف با توجه به دریافت های خود، قدرت خرید و زندگی مناسب را داشته باشد. معمولاً مقدار یارانه مورد نیاز با فرمول زیر مشخص می شود:

یارانه = سطح توان خرید عمومی - قیمت تمام شده کالا یا خدمات

یارانه دولتی در واقع نوعی پرداخت دولت به منظور حمایت از مصرف کنندگان، توزیع کنندگان، تولیدکنندگان و یا هر سه می باشد؛ به این معنی که دولت یارانه را برای جبران قسمتی از قیمت کالاها و خدمات با هدف افزایش تولید به تولید کنندگان، افزایش کارکرد توزیع به توزیع کنندگان و افزایش قدرت خرید مصرف کننده بی درآمد یا کم درآمد، به مصرف کنندگان می پردازد.

به طور کلی دولت ها با سه هدف عمده مبادرت به پرداخت یارانه می نمایند:

(۱) به کارگیری صحیح و به جای منابع و امکانات کمیاب کشور

(۲) ثابت نگه داشتن یا جلوگیری از نوسان زیاد قیمت ها

(۳) توزیع مناسب و عادلانه درآمدها

اما در نهایت، " هدف اصلی از توزیع یارانه دولتی، کمک به اقشار مس تضعف جامعه است؛ به این امید که همه انسان های تحت حاکمیت دولت به حداقل نیازهای اولیه زندگی که در قانون اساسی، شرع و عرف، حقوق اساسی و قوانین بین المللی ذکر شده، دست یابند."

دولت برای چه چیزهایی یارانه می پردازد؟

نمونه هایی از انواع یارانه و کمک بلاعوض دولت در اقتصاد ایران عبارتند از:

- کمک بلاعوض دولت به شرکت های دولتی و غیر دولتی، صندوق های رفاه و قرض الحسنه، شهرداری ها، کمیته امداد و...
- کمک پرداختی به برخی شرکت های دولتی بابت جبران بخشی از زیان آنها
- وام های بلاعوض جهت ایجاد اشتغال
- پرداخت های مستقیم به کشاورزان در قالب طرح شهید رجایی، بخشی از کمک های فنی و اعتباری و...
- کمک دولت برای کاهش هزینه تامین منابع مالی بنگاه ها و افراد (پرداخت بخشی از کارمزد وام های بانکی) و...
- معافیت های مالیاتی
- پرداخت دولت جهت کاهش هزینه های تولید (پرداخت یارانه به نهاده ها نظیر کود شیمیایی، سموم آفات نباتی، انرژی اعم از برق و سوخت، بذر) و...
- پرداخت بابت مابه التفاوت نرخ ارز جهت واردات کالاها و خدمات
- پرداخت بابت مابه التفاوت قیمت خرید و فروش کالاهای اساسی یارانه ای (اجناسی که از طریق کالا برگ توزیع می شوند)
- یارانه بلیط مترو و اتوبوس های شهری و...
- پرداخت جایزه صادراتی به صادرکنندگان
- یارانه پنهان به دلیل قیمت گذاری پایین تر از قیمت های واقعی در اقتصاد داخلی (قیمت آب، برق) و...
- بخشی از ۵۰ درصد بخشودگی موضوع ماده ۳۳ قانون برنامه و بودجه ناشی از فروش محصولات طرح های عمرانی به قیمتی کمتر از قیمت تمام شده و...

پرداخت یارانه ها به شیوه فعلی چه اشکالات و معایبی دارد؟

پرداخت یارانه به ویژه یارانه های قیمتی، به معنای دخالت دولت در ساز و کار قیمت ها و انتخاب عدالت نسبی بیشتر برای مردم است؛ اما در برخی موارد، شیوه عمل نامناسب برای دستیابی به عدالت بیشتر، ممکن است کارایی را به اندازه ای کاهش دهد که کم شدن کارایی در اقتصاد، بی عدالتی بیشتری را به دنبال داشته باشد.

به چند نمونه از مواردی که پرداخت یارانه توسط دولت ها برای برقراری عدالت، باعث کم شدن یا از دست رفتن کارایی می شود توجه کنید:

- افزایش چشمگیر فاصله مابین قیمت های یارانه ای و قیمت های واقعی و در نتیجه فشار بیشتر بر منابع عمومی بودجه دولت برای تامین یارانه ها.
- رشد جمعیت و افزایش تقاضا برای خدمات عمومی و زیربنایی در کنار محدودیت منابع.
- هدفمند نبودن یارانه ها و برخورداری بیشتر گروه های پردرآمد از یارانه ها به ویژه یارانه برخی از حامل های انرژی (مانند بنزین، گاز، برق) و...
- برهم خوردن الگوی مصرف خانوارها و اثرات مضر زیست محیطی مصرف زیاد حامل های انرژی.
- ظهور فن آوری های هدر دهنده منابع کمیاب (انرژی، آب) و ... و غیر رقابتی شدن محصولات تولیدی در بازارهای جهانی.
- گسترش نظام اداری و تشکیلات دولت و ورود دولت به فعالیت های تصدی گری.
- فراهم شدن زمینه فسادهای اقتصادی به ویژه قاچاق کالاهای یارانه ای.

لذا، اگر اثربخشی یارانه ها موردنظر است در وهله اول باید نسبت به هدفمند ساختن این ابزار حمایتی اقدام شود. با اتخاذ چنین رویکردی، می توان نسبت به تأمین شرایط زیر اطمینان بیشتری داشت:

- افزایش کارایی نظام اقتصادی از طریق آزادسازی قیمت؛
- کاهش فساد، رانت و اتلاف منابع ناشی از یارانه های غیرهدفمند؛
- اصلاح ساختار درآمدی بنگاه های تولیدکننده انرژی و تغییر نظام توجیه فنی - اقتصادی طرح های تولید انرژی؛
- اصلاح ساختار تولید در راستای به کارگیری فناوری با شدت انرژی پایین؛
- افزایش احتمال اقتصادی شدن پروژه های تأمین انرژی از منابع تجدیدپذیر؛

- مصرف بهینه انرژی و کاهش قاچاق؛
- کاهش مخارج عمومی و رفع عدم تعادل های بودجه ای؛
- کاهش شکاف مصرف انرژی بین گروه های درآمدی؛
- بهبود شاخص های زیست محیطی به دلیل صرفه جویی در مصرف انرژی های فسیلی؛
- افزایش توان صادراتی کشور به دلیل کنترل رشد مصرف داخلی؛
- بهبود شفافیت مالی دولت و شرکت های دولتی.

برنامه هدفمند سازی یارانه ها، راه حل رفع اشکالات موجود

اشکالات و مواردی که به آن ها اشاره شد، اصلاح نظام پرداخت یارانه را ناگزیر نموده؛ اما به دلیل گذشت زمان و گسترش ابعاد مسئله، چنین اصلاحی بسیار پیچیده و تصمیم گیری درباره آن برای دولتمردان بسیار مشکل شده بود. راه حل موضوع، طراحی و اتخاذ مجموعه سیاست هایی بود که عدالت نسبی بیشتر، کاهش شدید کارایی و به دنبال آن، کاهش عدالت را در پی نداشته باشد. این مهم، پایه و اساس کار طراحان و پایه ریزان برنامه هدفمند سازی یارانه ها در جهت کاهش فقر قرار گرفت. به همین خاطر، کارشناسان اقتصادی دولت از مدت ها پیش، با صرف هزاران ساعت وقت، ارائه و بررسی طرح ها و الگوهای علمی متعدد و نیز برگزاری جلسات مشترک با اساتید و صاحب نظران اقتصادی، لایحه ای را تقدیم نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی کردند که حاصل آن تنظیم و تصویب قانون هدفمند کردن یارانه ها بود.

دولت چگونه یارانه ها را هدفمند می کند؟

دولت برای اینکه بتواند توزیع یارانه ها را در بین مردم هدفمند کند، نیازمند مقدماتی است که برخی از این مقدمات مانند: مطالعات اولیه، جمع آوری و پردازش اطلاعات ضروری از قبیل تعداد و وضعیت خانوارهای کشور، برآورد میزان برخورداری خانوارهای مختلف شهری و روستایی از یارانه های پرداختی دولت، شناسایی و دسته بندی خانوارها بر اساس میزان نیاز و محقق بودن آنها به برخورداری از یارانه هایی که پرداخت می شود، تدوین قانون و دستور کار لازم برای اجرای طرح و ... با همکاری و همراهی خوب مردم انجام شده و در حال حاضر دست اندرکاران به دنبال برنامه ریزی برای مراحل اصلی و اجرایی طرح هستند.

راهکارهای عملیاتی اصلاح نظام یارانه

- ۱- شناسایی اقشار و فعالیت‌های آسیب‌پذیر
- ۲- تبیین مبانی، تعیین اقلام عمده، شیوه و سرعت اصلاحات قیمتی
- ۳- تحلیل آثار اصلاحات قیمتی بر تورم، تولید، تجارت خارجی، توزیع درآمد، هزینه بنگاه و آثار مالی آن بر دولت
- ۴- بررسی روش‌ها و شیوه‌های بازتوزیع و جبران زیان‌دیدگان از اصلاحات و نیز اصلاحات ساختاری و نهادی (حقوقی، سازمانی و ...)

۱- شناسایی اقشار و فعالیت‌های آسیب‌پذیر

این شناسایی ابعاد مختلفی را در بر می‌گیرد که مهم‌ترین آنها عبارت است از: بررسی مشخصه‌های اقتصادی - اجتماعی و جمعیتی گروه‌های هدف و تعیین گروه‌های اولویت‌دار، ارزیابی روش‌های مختلف شناسایی گروه‌های هدف مبتنی بر تجربیات جهانی و تعیین روش‌های مناسب برای انتخاب واجدین شرایط، طراحی و اجرای نظام پایش و نظارت بر اطلاعات مبتنی بر دو مؤلفه حفظ کرامت انسانی و حداقل هزینه‌های اداری پایش، ایجاد پایگاه‌های اطلاعاتی گروه‌های هدف و ترسیم اطلس جغرافیایی گروه‌های هدف به منظور ارزیابی سیاست‌های منطقه‌ای هدفمند کردن یارانه‌ها، و بررسی و پیمایش مستمر تغییر و تحولات اقتصادی - اجتماعی گروه‌های هدف و اطلس مذکور در طول زمان. با اجرای این برنامه می‌توان نسبت به بهره‌مندی بیشتر گروه‌های هدف از یارانه‌ها اطمینان بیشتر داشت.

۲- اصلاح قیمت

در برنامه اصلاح قیمت ابتدا به احصای اقلام عمده مشمول یارانه‌های پنهان (حامل‌های انرژی، گاز، برق، آب و ...) و محاسبه قیمت تمام شده اقلام عمده منتخب پرداخته می‌شود و سپس، میزان یارانه پنهان و آشکار محاسبه می‌شود. در مرحله بعد، به برپایی حساب ویژه اصلاح یارانه‌ها، اختصاص منابع حاصل از اصلاح یارانه‌ها، تعیین الگوی مناسب مصرف کالاهای مشمول یارانه (به ویژه حامل‌های انرژی در مصارف مختلف) و برنامه عمل اصلاح و دستیابی به الگوی مصرف پرداخته می‌شود. در نهایت، آثار اجتماعی، اقتصادی و اجرایی اصلاح روش‌های قیمتی و غیرقیمتی یارانه‌ها مبتنی بر مطالعات جامع، تجربیات جهانی و مدل‌های تعادل عمومی و جزئی بررسی می‌شود و به تبع آن به انجام فرهنگ‌سازی و افزایش آگاهی عمومی قبل و حین اصلاح یارانه‌ها پرداخته می‌شود.

۳- تحلیل آثار کلان هدفمندی

طی این برنامه، به بررسی و ارزیابی آثار هدفمندی یارانه‌ها بر متغیرهای کلان، همچون تورم، سرمایه‌گذاری، تولید، اشتغال، تجارت خارجی، بودجه، نقدینگی و توزیع درآمد پرداخته می‌شود.

۴- باز توزیع، جبران زیان دیدگان از اصلاحات

در این برنامه، به اتخاذ انواع روش های باز توزیع (حمایت مستقیم، پرداخت های نقدی، اصلاح الگوی مصرف و ...)، روش های اصلاح ساختاری (توسعه حمل و نقل عمومی / توسعه بیمه های اجتماعی و ...)، همچنین طراحی اصلاحات نهادی (اصلاح قوانین و مقررات / نهادهای اجرایی) پرداخته می شود.

با اتخاذ برنامه های عملیاتی فوق می توان نسبت به تأمین حداکثر کارآمدی در اجرای برنامه های هدفمندی یارانه ها اطمینان بیشتر داشت. برای اجرای این برنامه قانون هدفمند کردن یارانه ها به تصویب رسید که گام به گام وارد مرحله اجرای طرح می شود؛ به گونه ای که:

(۱) ابتدا سازمان هدفمند سازی یارانه ها تشکیل می شود.

(۲) بخشی از بودجه ای که تا کنون به عنوان یارانه با دقت پائینی بین همه مردم اعم از ثروتمند، با درآمد متوسط یا فقیر به صورت غیر نقدی توزیع می شد در اختیار این سازمان قرار می گیرد تا مطابق آنچه در قانون آمده، نسبت به پرداخت هدفمند یارانه ها به صورت نقدی به مردم اقدام کند.

(۳) این کار نه به یکباره، بلکه همان گونه که قانون تعیین کرده در طول ۵ سال و به تدریج انجام خواهد شد.

(۴) در ابتدای طرح، همه مردم، چه ثروتمندان و چه کسانی که از درآمد کمتری برخوردار هستند، یارانه را به نسبتی که تعیین و توسط دولت اعلام خواهد شد به صورت نقدی دریافت خواهند کرد.

(۵) به همین منظور، دولت به نام تمامی سرپرستان خانوارها در کشور حساب بانکی مشخصی افتتاح و کارت بانکی تحت عنوان "کارت عدالت" صادر و در اختیار آنان قرار خواهد داد در حال حاضر بخش عمده ای از این کارت ها با همکاری نظام بانکی تهیه شده و به محض اعلام اسامی، به نام افراد صادر خواهد شد.

(۶) در کنار پرداخت نقدی یارانه به مصرف کنندگان، دولت به منظور جبران صدمات و زیان های احتمالی که بخش های مختلف صنعت کشور در نتیجه اجرای طرح هدفمند سازی یارانه ها دچار آن می شود (به عنوان مثال: افزایش هزینه ها و قیمت محصولات به خاطر افزایش قیمت سوخت و انرژی مصرفی در تولید کالا یا خدمات) بخشی از پول در اختیار سازمان هدفمند سازی یارانه ها را با نظارت مجلس و سایر دستگاه های نظارتی به صورت نقدی به تولید کنندگان پرداخت خواهد کرد تا از افزایش قیمت کالاها و خدمات و کاهش فروش آنها تا اندازه ای جلوگیری کند.

۷) به صورت همزمان با آغاز پرداخت نقدی یارانه ها، دولت به تدریج شروع به واقعی کردن قیمت برخی اقلام مصرفی که در حال حاضر به دلیل تعلق گرفتن یارانه به آنها با قیمت پائین تری در بازار عرضه می شوند خواهد نمود که طبق قانون این اقلام عبارتند از:

الف) حامل های انرژی (بنزین، گازوئیل، نفت سفید، نفت کوره، گاز مایع، گاز طبیعی و برق)

ب) آب و فاضلاب

ج) حمل و نقل عمومی (خدمات هوایی و ریلی)

د) خدمات پستی

ه) کالاهای اساسی (گندم، برنج، روغن، شیر و شکر)

از این میان، واقعی سازی قیمت حامل های انرژی به استثنای برق و هزینه های حمل و نقل عمومی شامل خدمات هوایی و ریلی در اولویت اول و سایر اقلام به ویژه کالاهای اساسی (گندم، برنج، روغن، شیر و شکر) در اولویت آخر قرار دارند؛ به نحوی که حذف یارانه غیر نقدی پرداختی بابت کالاهای اساسی در سال ۸۹ مد نظر نیست و از سال های بعدی کاهش تدریجی آن در دستور کار قرار خواهد گرفت. علاوه بر این، یارانه پرداختی به دارو نیز بدون تغییر نسبت به گذشته ادامه خواهد یافت.

سخن پایانی

دولت خدمت گذار دهم، مصمم است به حول و قوه الهی و با همراهی وهمدلی ملت بزرگ و سرفراز ایران و هماهنگی سایر قوا، با تداوم راهی که به منظور ایجاد تحول و درمان اقتصاد بیمار کشور در آن گام نهاده، طی مدت زمان قانونی و به تدریج نسبت به اصلاح نظام پرداخت یارانه ها مبادرت نماید تا زمینه رشد و توسعه پایدار و همه جانبه میهن اسلامی مان بیش از پیش فراهم گردد. خدمت گذاران شما در دولت، چشم امید به یاری و نیاز به همراهی و بردباری شما دارند تا با عبور از این فراز دشوار تاریخی، نوید بخش آینده ای روشن برای فرزندان و نسل های بعدی این مرز و بوم باشند.

قانون هدفمند کردن یارانه ها

ماده ۱- دولت مکلف است با رعایت این قانون قیمت حاملهای انرژی را اصلاح کند:

الف- قیمت فروش داخلی بنزین، نفت گاز، نفت کوره، نفت سفید و گاز مایع و سایر مشتقات نفت، با لحاظ کیفیت حاملها و با احتساب هزینه‌های مرتبط (شامل حمل و نقل، توزیع، مالیات و عوارض قانونی) به تدریج تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران کمتر از نود درصد (۹۰٪) قیمت تحویل روی کشتی (فوب) درخلیج فارس نباشد.

تبصره- قیمت فروش نفت خام و میعانات گازی به پالایشگاه‌های داخلی نود و پنج درصد (۹۵٪) قیمت تحویل روی کشتی (فوب) خلیج فارس تعیین می‌شود و قیمت خرید فرآورده‌ها متناسب با قیمت مذکور تعیین می‌گردد.

ب- میانگین قیمت فروش داخلی گاز طبیعی به گونه ای تعیین شود که به تدریج تا پایان برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، معادل حداقل هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) متوسط قیمت گاز طبیعی صادراتی پس از کسر هزینه‌های انتقال، مالیات و عوارض شود.

تبصره- جهت تشویق سرمایه گذاری، قیمت خوراک واحدهای صنعتی، پالایشی و پتروشیمی برای مدت حداقل ده سال پس از تصویب این قانون هر مترمکعب حداکثر شصت و پنج درصد (۶۵٪) قیمت سبد صادراتی در مبدأ خلیج فارس (بدون هزینه انتقال) تعیین می‌گردد.

ج- میانگین قیمت فروش داخلی برق به گونه ای تعیین شود که به تدریج تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران معادل قیمت تمام شده آن باشد.

تبصره - قیمت تمام شده برق، مجموع هزینه‌های تبدیل انرژی، انتقال و توزیع و هزینه سوخت با بازده حداقل سی و هشت درصد (۳۸٪) نیروگاههای کشور و رعایت استانداردها محاسبه می‌شود و هر ساله حداقل یک درصد (۱٪) به بازده نیروگاههای کشور افزوده شود به طوری که تا پنجسال از زمان اجراء این قانون به بازده چهل و پنج درصد (۴۵٪) برسد و همچنین تلفات شبکه‌های انتقال و توزیع تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به چهارده درصد (۱۴٪) کاهش یابد.

دولت مکلف است با تشکیل کار گروهی مرکب از کارشناسان دولتی و غیر دولتی نسبت به رتبه بندی تولیدکنندگان برق از نظر بازده و توزیع کنندگان آن از نظر میزان تلفات، اقدام نموده و سیاستهای تشویقی و حمایتی مناسب را اتخاذ نماید.

تبصره ۱ - درخصوص قیمت‌های برق و گاز طبیعی، دولت مجاز است با لحاظ مناطق جغرافیایی، نوع، میزان و زمان مصرف قیمت‌های ترجیحی را اعمال کند. شرکت‌های آب، برق و گاز موظفند در مواردی که از یک انشعاب چندین خانواده یا مشترک بهره‌برداری می‌کنند، در صورتی که امکان اضافه کردن کنتور باشد، تنها با اخذ هزینه کنتور و نصب آن نسبت به افزایش تعداد کنتورها اقدام نمایند و در صورتی که امکان اضافه کردن کنتور نباشد مشترکین را به تعداد بهره‌برداران افزایش دهند.

تبصره ۲- قیمت حامل‌های انرژی برای پس از سال پایه براساس قیمت ارز منظور شده در بودجه سالانه تعیین میگردد. تبصره ۳- قیمت‌های سال پایه اجراء این قانون به گونه‌ای تعیین گردد که برای مدت یکسال حداقل مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال و حداکثر مبلغ دویست هزار میلیارد (۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال درآمد بدست آید.

ماده ۲- دولت مجاز است برای مدیریت آثار نوسان قیمت‌های حامل‌های انرژی بر اقتصاد ملی قیمت این حاملها را در صورتی که تا بیست و پنج درصد (۲۵٪) قیمت تحویل در روی کشتی (فوب) خلیج فارس نوسان کند بدون تغییر قیمت برای مصرف کننده از طریق أخذ مابه التفاوت و یا پرداخت یارانه اقدام نماید و مبالغ مذکور را در حساب تنظیم بازار حامل‌های انرژی در بودجه سنواتی منظور کند. در صورتی که نوسان قیمت‌ها بیش از بیست و پنج درصد (۲۵٪) شود، در قیمت تجدید نظر خواهد نمود.

ماده ۳ - دولت مجاز است، با رعایت این قانون قیمت آب و کارمزد جمع‌آوری و دفع فاضلاب را تعیین کند.

الف- میانگین قیمت آب برای مصارف مختلف با توجه به کیفیت و نحوه استحصال آن در کشور به گونه ای تعیین شود که به تدریج تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران معادل قیمت تمام شده آن باشد.

تبصره ۱- دولت مکلف است قیمت تمام شده آب را با در نظر گرفتن هزینه‌های تأمین، انتقال و توزیع با رعایت بازده تعیین کند.

تبصره ۲- تعیین قیمت ترجیحی و پلکانی برای مصارف مختلف آب با لحاظ مناطق جغرافیایی، نوع و میزان مصرف مجاز خواهد بود.

ب - کارمزد خدمات جمع‌آوری و دفع فاضلاب براساس مجموع هزینه‌های نگهداری و بهره برداری شبکه پس از کسر ارزش ذاتی فاضلاب تحویلی و کمک‌های دولت در بودجه سنواتی (مربوط به سیاست‌های تشویقی) تعیین میگردد.

ماده ۴- دولت موظف است به تدریج تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، نسبت به هدفمند کردن یارانه گندم، برنج، روغن، شیر، شکر، خدمات پستی، خدمات هواپیمایی و خدمات ریلی (مسافری) اقدام نماید.

تبصره- یارانه پرداختی به تولید کنندگان بخش کشاورزی نباید در هر سال کمتر از سال قبل باشد.

ماده ۵- دولت موظف است یارانه آرد و نان را به میزانی که در لایحه بودجه سالیانه مشخص می‌شود با روشهای مناسب در اختیار مصرف کنندگان متقاضی قرار دهد.

تبصره- سرانه یارانه نان روستاییان و شهرهای زیر بیست هزار نفر جمعیت و اقشار آسیب‌پذیر در سایر شهرها

ماده ۶- دولت موظف است سیاستهای تشویقی و حمایتی لازم را برای ایجاد و گسترش واحدهای تولید نان صنعتی و نیز کمک به جبران خسارت واحدهای تولید آرد و نان که در اجراء این قانون ادامه فعالیت آنها با مشکل مواجه می‌شود اتخاذ نماید. آئین‌نامه اجرائی این ماده توسط وزارت بازرگانی و با همکاری دستگاههای ذیربط تهیه و حداکثر ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۷- دولت مجاز است حداکثر تا پنجاه درصد (۵۰٪) خالص وجوه حاصل از اجراء این قانون را در قالب بندهای زیر هزینه نماید:
الف- یارانه در قالب پرداخت نقدی و غیر نقدی با لحاظ میزان درآمد خانوار نسبت به کلیه خانوارهای کشور به سرپرست خانوار پرداخت شود. ب- اجراء نظام جامع تأمین اجتماعی برای جامعه هدف از قبیل:

۱- گسترش و تأمین بیمه‌های اجتماعی، خدمات درمانی، تأمین و ارتقاء سلامت جامعه و پوشش دارویی و درمانی بیماران خاص و صعب‌العلاج. ۲- کمک به تأمین هزینه مسکن، مقاوم سازی مسکن و اشتغال. ۳- توانمندسازی و اجراء برنامه‌های حمایت اجتماعی.

تبصره ۱- آئین‌نامه اجرائی این ماده شامل چگونگی شناسایی جامعه هدف، تشکیل و به هنگام سازی پایگاههای اطلاعاتی مورد نیاز، نحوه پرداخت به جامعه هدف و پرداختهای موضوع این ماده حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد وزراء امور اقتصادی و دارایی، رفاه و تأمین اجتماعی و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۲- دولت میتواند حساب هدفمندسازی یارانه‌ها را بنام سرپرست خانواده‌های مشمول یا فرد واجد شرایط دیگری که توسط دولت تعیین می‌شود افتتاح نماید. اعمال مدیریت دولت در نحوه هزینه کرد وجوه موضوع این حساب از جمله زمان مجاز، نوع برداشت هزینه‌ها و برگشت وجوهی که به اشتباه واریز شده‌اند مجاز است.

ماده ۸- دولت مکلف است سی درصد (۳۰٪) خالص وجوه حاصل از اجراء این قانون را برای پرداخت کمکهای بلاعوض، یا یارانه سود تسهیلات و یا وجوه اداره شده برای اجراء موارد زیر هزینه کند:

الف- بهینه سازی مصرف انرژی در واحدهای تولیدی، خدماتی و مسکونی و تشویق به صرفه جویی و رعایت الگوی مصرف که توسط دستگاه اجرائی ذیربط معرفی می شود.

ب- اصلاح ساختار فناوری واحدهای تولیدی در جهت افزایش بهره وری انرژی، آب و توسعه تولید برق از منابع تجدیدپذیر.

ج- جبران بخشی از زیان شرکتهای ارائه دهنده خدمات آب و فاضلاب، برق، گاز طبیعی و فرآورده های نفتی و شهرداریها و دهیاریها ناشی از اجراء این قانون .

د- گسترش و بهبود حمل و نقل عمومی در چهارچوب قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت و پرداخت حداکثر تا سقف اعتبارات ماده (۹) قانون مذکور.

هـ - حمایت از تولیدکنندگان بخش کشاورزی و صنعتی .

و - حمایت از تولید نان صنعتی.

ز - حمایت از توسعه صادرات غیرنفتی.

ح- توسعه خدمات الکترونیکی تعاملی با هدف حذف و یا کاهش رفت و آمدهای غیر ضروری.

تبصره - آئین نامه اجرائی این ماده شامل چگونگی حمایت از صنایع، کشاورزی و خدمات و نحوه پرداختهای موضوع این ماده حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد وزراء امور اقتصادی و دارایی، صنایع و معادن، جهاد کشاورزی، بازرگانی، نفت، نیرو، کشور، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، اتاق تعاون و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران میرسد.

ماده ۹- منابع موضوع مواد (۷) و (۸) این قانون اعم از کمکها، تسهیلات و وجوه اداره شده از طریق بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری دولتی و غیر دولتی در اختیار اشخاص مذکور قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۰- دریافت کمکها و یارانه های موضوع مواد (۷) و (۸) این قانون منوط به ارائه اطلاعات صحیح میباشد. در صورت احراز عدم صحت اطلاعات ارائه شده، دولت مکلف است ضمن جلوگیری از ادامه پرداخت، درخصوص استرداد وجوه پرداختی اقدامات قانونی لازم

را به عمل آورد. اشخاص در صورتی که خود را برای دریافت یارانه ها و کمکهای موضوع مواد (۷) و (۸) این قانون محق بدانند میتوانند اعتراض خود را به کمیسیونی که در آئیننامه اجرائی این ماده پیش بینی می شود ارائه نمایند. آئین نامه اجرائی این ماده حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط وزراء دادگستری، امور اقتصادی و دارایی، رفاه و تأمین اجتماعی و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور پیشنهاد و به تصویب هیأت وزیران میرسد .

ماده ۱۱- دولت مجاز است تا بیست درصد (۲۰٪) خالص وجوه حاصل از اجراء این قانون را به منظور جبران آثار آن بر اعتبارات هزینه ای و تملک داراییهای سرمایه ای هزینه کند.

ماده ۱۲- دولت مکلف است تمام منابع حاصل از اجرای این قانون را به حساب خاصی به نام هدفمندسازی یارانه ها نزد خزانه داری کل واریز کند . صددرصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی در قالب قوانین بودجه سنواتی برای موارد پیش بینی شده در مواد (۷) ، (۸) و (۱۱) این قانون اختصاص خواهد یافت .

تبصره ۱- دولت مکلف است اعتبارات منابع و مصارف موضوع مواد مذکور را در چهار ردیف مستقل در لایحه بودجه سنواتی درج کند .

تبصره ۲- کمکهای نقدی و غیرنقدی ناشی از اجراء این قانون به اشخاص حقیقی و حقوقی از پرداخت مالیات بر درآمد موضوع قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه های بعدی آن معاف است. کمکهای مزبور به اشخاص مذکور بابت جبران تمام یا قسمتی از قیمت کالا یا خدمات عرضه شده توسط آنها مشمول حکم این تبصره نخواهد بود .

تبصره ۳- دولت مکلف است گزارش تفصیلی این ماده را هر شش ماه به دیوان محاسبات کشور و مجلس شورای اسلامی ارائه نماید .

ماده ۱۳- تنخواه مورد نیاز اجراء این قانون در تنخواه بودجه سنواتی منظور و از محل منابع حاصل از اجراء این قانون در طول سال مستهلک می شود .

ماده ۱۴- جا به جایی اعتبارات موضوع این قانون در مواد (۷) ، (۸) و (۱۱) حداکثر ده واحد درصد در بودجه سنواتی مجاز است، به طوری که کل وجوه حاصل در موارد پیش بینی شده در این قانون مصرف شود .

ماده ۱۵- به دولت اجازه داده می‌شود ظرف مدت یک ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون، سازمانی با ماهیت شرکت دولتی به نام سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها با استفاده از منابع (امکانات، نیروی انسانی و اعتبارات) موجود، جهت اجراء این قانون با لحاظ قانون برنامه ایجاد کرده یا با اصلاح ساختار و ادغام شرکتهای موجود تأسیس نماید.

دولت مجاز است وجوه حاصل از اجراء این قانون را که به خزانه واریز می‌شود، عیناً پس از وصول و کسر سهم دولت موضوع ماده (۱۱) به‌طور مستمر برداشت و به‌عنوان کمک صرفاً جهت اجراء اهداف و تکالیف مقرر در مواد (۷) و (۸) این قانون در اختیار سازمان قرار دهد تا برابر آن هزینه کند. سازمان به‌صورت متمرکز اداره می‌شود و صرفاً مجاز به داشتن واحدهای ستادی، برنامه‌ریزی و نظارت در مرکز می‌باشد.

وزراء رفاه و تأمین اجتماعی، امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی، راه و ترابری، جهاد کشاورزی، صنایع و معادن، نفت، نیرو و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور عضو مجمع عمومی سازمان می‌باشند. اساسنامه شرکت شامل ارکان، وظایف و اختیارات، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به‌تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد. وجوه و اعتبارات موضوع این قانون از جمله مواد (۱۲) و (۱۵) مانند سایر شرکتهای دولتی در بودجه کل کشور منعکس می‌شود و به جز اختیارات و مجوزهای موضوع این قانون از جمله مواد (۲) و (۱۴) تغییر در سقف اعتبارات شرکت در طول سال با پیشنهاد دولت و تصویب مجلس مجاز می‌باشد. وجوه مانده سازمان از هر سال در سال بعد قابل مصرف است و سازمان در هر سال می‌تواند برای سنوات بعد در چهارچوب این قانون تعهد ایجاد نماید. اعتبارات موضوع این قانون مشمول قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند- مصوب ۱۳۶۴/۱۱/۶ - می‌باشد. سازمان مکلف است گزارش عملکرد، دریافت و پرداخت منابع حاصل از هدفمندسازی یارانه‌ها را به تفکیک مواد (۷) و (۸) در پایان هر شش ماه در اختیار کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات و سایر کمیسیونهای ذی‌ربط مجلس شورای اسلامی قرار دهد. دیوان محاسبات کشور مکلف است در مقاطع شش‌ماهه گزارش عملیات انجام‌شده توسط سازمان را براساس اهداف پیش‌بینی شده در این قانون به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ماده ۱۶- دولت مجاز است از ابتدای سال ۱۳۸۹ معافیت مالیاتی موضوع ماده (۸۴) قانون مالیاتهای مستقیم را علاوه بر افزایش سالانه آن، متناسب با تغییر و اصلاح قیمت‌های موضوع این قانون با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی طی پنجسال حداکثر تا دو

برابر افزایش دهد. قانون فوق مشتمل بر شانزده ماده و شانزده تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ پانزدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۳ به تأیید شورای نگهبان رسید.

آیین نامه اجرایی ماده ۷ قانون هدفمند کردن یارانه ها

ماده ۱ - در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف- قانون: قانون هدفمند کردن یارانه‌ها- مصوب ۱۳۸۸ .

ب- سازمان: سازمان هدفمند کردن یارانه‌ها. پ- پایگاه اطلاعات اقتصادی خانوار: سامانه الکترونیکی مشتمل بر تمام اطلاعات هویتی و اقتصادی خانوارهای کشور که به منظور شناسایی اقشار آسیب‌پذیر و تعیین گروه های هدف موضوع ماده ۷ قانون در سال ۱۳۸۷ در مرکز آمار ایران تشکیل شده است و در این آیین نامه به اختصار "پایگاه" خوانده می‌شود.

ت- پرسشنامه اطلاعات اقتصادی: پرسشنامه‌های مربوط به جمع‌آوری اطلاعات اقتصادی خانوارهای کشور که برای ایجاد پایگاه مورد استفاده قرار می‌گیرد و در این آیین نامه به اختصار "پرسشنامه" خوانده می‌شود.

ث- خانوار: از افرادی تشکیل می‌شود که براساس رابطه خویشاوندی درجه یک با یکدیگر زندگی می‌کنند و به صورت مشترک پرسشنامه واحدی را تکمیل کرده‌اند .

تبصره: فردی که پرسشنامه جداگانه‌ای را تکمیل کرده است در صورتی که تحت تکفل شخص دیگری نبوده و به طور اجتناب ناپذیر به تنهایی زندگی می‌کند و از لحاظ درآمد و هزینه زندگی مستقلی داشته باشد خانوار تلقی می‌شود.

ج- روش ارزیابی فردی: روشی که از طریق آن، اطلاعات مربوط به خانوارها از طریق تکمیل پرسشنامه‌ها توسط سرپرست خانوار به صورت خوداظهاری یا با استفاده از بانکهای اطلاعات آماری موجود در کشور جمع‌آوری می‌شود .

چ- دریافت کننده یارانه: "سرپرست خانوار یا فرد واجد شرایطی که برای دریافت یارانه‌های موضوع این آیین نامه تعیین می‌شود.

ح- پرداخت نقدی: هرگونه پرداخت مستقیم وجه نقد توسط دولت که از طریق حسابهای بانکی به دریافت کننده یارانه صورت می‌گیرد.

خ- پرداخت غیرنقدی: هرگونه کمک مستقیم دولت به خانوارها در قالب کالا یا با استفاده از روشهایی مثل بن کاغذی یا الکترونیکی و کالا برگ و همچنین تخفیفات اعطایی در قالب قیمت‌های تبعیض برق، گاز طبیعی و آب را شامل می‌شود.

د- خدمات مالی خرد: تامین سرمایه‌های لازم در قالب انواع وام و دیگر خدمات مالی به گروه‌های هدف برای مواردی از قبیل تامین نیازهای اولیه و ضروری است .

ذ- توانمندسازی اقتصادی: افزایش درآمد و دارایی خانوار، کسب مهارت‌های شغلی، پایداری شغلی و امنیت درآمدی و افزایش سطح رفاه افراد و خانوارها .

ر- نهادهای حمایتی: کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان بهزیستی کشور یا سایر نهادهایی که در اجرای قوانین موضوعه فعالیت می‌کنند.

ماده ۲- سازمان موظف است به منظور شناسایی گروه‌های درآمدی کشور با استفاده از روش‌های ارزیابی فردی و سایر روش‌ها از بانک‌های اطلاعاتی کشور و سایر امکانات موجود نسبت به تکمیل و هنگام سازی پایگاه اقدام کند.

ماده ۳- پایگاه در سازمان ایجاد و مستقر می‌شود و تمام اطلاعات و منابع موضوع این ماده به صورت طبقه‌بندی شده نگهداری خواهد شد و افشا و انتشار آن در مورد اشخاص ممنوع است مگر در مواردی که قانون تجویز کند .

تبصره: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری و دستگاه‌های متولی بانک‌های اطلاعات آماری مربوط موظفند با درخواست سازمان، اطلاعات، اسناد و مدارک مورد نیاز در اجرای قانون را در اختیار سازمان یاد شده قرار دهند. استرداد وجوه از اشخاصی که اطلاعات نادرست ارائه دهند.

ماده ۴ - اشخاصی که متقاضی استفاده از یارانه‌های موضوع این آیین نامه هستند، موظفند اطلاعات مورد درخواست سازمان را به روش‌هایی که آن سازمان اعلام می‌کند به صورت درست و کامل تکمیل و به مراجع ذی ربط تحویل دهند.

اشخاصی که اطلاعات نادرست و ناقص به مراجع مزبور ارائه دهند، متخلف محسوب شده و وفق ماده ۱۰ قانون، دولت مکلف است ضمن جلوگیری از ادامه پرداخت، در خصوص استرداد وجوه پرداختی اقدامات قانونی لازم را به عمل آورد.

ماده ۵ - وزارت رفاه و تامین اجتماعی موظف است با استفاده از پایگاه نسبت به گروه بندی خانوارهای جامعه هدف با توجه به میزان درآمد خانوارها اقدام کند .

تعیین مشمولان دریافت یارانه به صورت سالانه

تبصره: گروه های درآمدی مشمول دریافت های نقدی و غیر نقدی موضوع این آیین نامه به صورت سالانه با پیشنهاد وزارت رفاه و تامین اجتماعی و تصویب مجمع عمومی سازمان تعیین می شود .

ماده ۶- سهم پرداخت نقدی، غیر نقدی و نظام جامع تامین اجتماعی به پیشنهاد سازمان به تصویب مجمع عمومی سازمان مزبور می رسد.

ماده ۷- پرداخت های نقدی و غیر نقدی به تمام خانوارهای با توجه به ماده ۵ این آیین نامه با استفاده از جدول شماره یک تعیین می شود.

تبصره یک: خانوارهای کم درآمد موضوع این ماده با تایید وزارت رفاه و تامین اجتماعی به شرح زیر تعیین می شود:

الف- اقشار آسیب پذیر تحت پوشش نهادهای حمایتی ب- ساکنان مناطق محروم کشور ج- سایر اقشار نیازمند حسب مورد

تبصره ۲- سازمان موظف است حداقل ۶ ماه پس از اجرایی شدن قانون، نسبت به شناسایی خانوارهای با درآمد بالا اقدام کند. پرداخت یارانه به خانوار تا سقف ۶ نفر تبصره ۳- میزان پرداخت نقدی و غیر نقدی به هر یک از دریافت کنندگان یارانه به تفکیک خانوارهای کم درآمد، درآمد متوسط و درآمد بالا (پس از شناسایی) و در نظر گرفتن سقف ۶ نفر به ازای هر خانوار به پیشنهاد سازمان به تصویب مجمع عمومی سازمان یاد شده می رسد.

ماده ۸- کمک های نقدی و غیر نقدی موضوع این آیین نامه به خانوار تعلق می گیرد. کمک های مربوط به هر خانوار به سرپرست قانونی آن خانوار یا کسی که طبق ماده ۹ این آیین نامه تعیین می شود، پرداخت می شود .

ماده ۹- در مواردی از قبیل اعتیاد سرپرست خانوار به مواد مخدر، زندانی بودن، فوت یا مفقود یا مجنون شدن، عدم حضور سرپرست در محل زندگی خانوار (مثل زندگی در خارج کشور) ، عدم صلاحیت سرپرست خانوار و افرادی که در مراکز شبانه روزی نگهداری می شوند و فاقد سرپرست هستند، کمک های موضوع این آیین نامه به تشخیص سازمان، به سرپرست دیگری پرداخت خواهد شد .

تبصره -افراد زندانی خود سرپرست از حکم این ماده مستثنی بوده و کمک های مربوط به حساب آنها واریز خواهد شد. ماده ۱۰- سازمان موظف است از طریق حساب های بانکی، نسبت به پرداخت یارانه های موضوع این آیین نامه اقدام کند.

تبصره یک - سازمان حق استرداد وجوهی را که به صورت اشتباه یا به دلیل اطلاعات خلاف واقع ارائه شده توسط تکمیل کنندگان پرسشنامه ها به حساب اشخاص مشمول این آیین نامه واریز شده است، دارد .

تبصره ۲ - وجوه مسترد شده توسط سازمان، به طور مجدد جزء منابع پرداخت های نقدی به خانوارها قرار می گیرد .

تبصره ۳ - سازمان، امکان اعمال محدودیت برداشت از حساب خانوار به صورت زمانی و ربالی و مدیریت در نحوه هزینه کرد وجوه و ارزیابی دولت به این حساب ها را دارد . پرداخت یارانه های موضوع این آیین نامه منوط به این است که دریافت کننده شرایط و ضوابط مربوط را که توسط سازمان از طریق پایگاه اطلاع رسانی اعلام می شود، تایید کند.

ماده ۱۱ - آن بخش از اعتبارات موضوع این آیین نامه که برای گسترش و تقویت نظام جامع تامین اجتماعی اختصاص می یابد، توسط سازمان برای اجرای بندهای زیر قابل تخصیص است:

الف - بیمه درمان ۱- افزایش بسته خدمتی بیمه های پایه درمان ۲- افزایش بسته خدمتی در خصوص پوشش دارویی و درمان بیماری های خاص و صعب العلاج.

تبصره یک - در راستای کاهش پرداخت هزینه های خدمات سلامت توسط مردم، سازمان می تواند از محل منابع موضوع این ماده نسبت به افزایش سطح تعهدات سازمان های بیمه گر در زمینه تعرفه خدمات پزشکی بخش خصوصی اقدام کند.

تبصره ۲ - میزان پوشش هزینه های بندهای فوق و همچنین میزان پوشش تعرفه ها و در صورت لزوم تعیین تعرفه خدمات پزشکی بخش خصوصی، سالانه با توجه به منابع مصوب با پیشنهاد سازمان به تصویب مجمع عمومی سازمان یاد شده می رسد .

ب - بیمه های اجتماعی کمک به گسترش پوشش بیمه اجتماعی از طریق پرداخت بخشی از حق بیمه گروه های هدف به تشخیص وزارت رفاه و تامین اجتماعی .

ج - حمایتی و توانمند سازی ۱- تامین بخشی از هزینه های اجرای طرح تامین آتیه فرزندان مهر امام رضا (ع) (موضوع تصویب نامه شماره ۱۶۴۴۲۰/ت/۴۳۳۴۳ ه مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۸ -۲- کمک به تامین بخشی از هزینه های مربوط به مسکن، تحصیل دانشجویان و ازدواج جوانان برای گروه های هدف ۳- کمک به تامین مسکن جوانان برتر (در زمینه های علمی، فرهنگی، ورزشی و پژوهشی) ۴-

تغذیه زنان باردار و کودکان زیر ۶ سال ۵- طرح گسترش خدمات مالی خرد برای گروه های هدف از طریق صندوق مهر امام رضا (ع) یا بانک ها ۶- توانمند سازی اقتصادی زنان سرپرست خانوار و دختران خودسرپرست، معلولان، فرزندان ترخیص شده از مراکز حمایتی و فرزندان مددجویان ۷- کمک به اشتغال جوانان تبصره - سازمان با همکاری دستگاههای اجرایی ذی ربط حسب مورد سهمیه تخصیصی بندهای این ماده و سقف پرداختی و ساز و کار اجرایی در هر مورد را همه ساله تعیین و برای تصویب به مجمع عمومی سازمان یاد شده ارائه خواهد کرد.

ماده ۱۲- به منظور جلوگیری از پرداخت های مضاعف به مضمولان ماده ۷ قانون در قالب برنامه های مختلف این آیین نامه،

سقف پرداخت همه ساله به پیشنهاد سازمان و تصویب مجمع عمومی سازمان یاد شده تعیین می شود.

ماده ۱۳- دستور العمل های لازم برای اجرای این آیین نامه توسط سازمان با همکاری دستگاههای ذی ربط (حسب مورد) تهیه و ابلاغ می شود.

ماده ۱۴- سازمان موظف است در هر ۶ ماه گزارش فعالیت های موضوع این آیین نامه را تهیه و به هیئت وزیران ارائه کند. این مصوبه طی نامه شماره ۴۴۵۲۰/۲۸۶۱۰ مورخ ۱۳۸۹/۲/۱۱ به وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی و رفاه و تامین اجتماعی و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهوری برای اجرا ابلاغ شده است.

آیین نامه های اجرایی مواد ۸ قانون هدفمند کردن یارانه ها

وزیران عضو کارگروه بررسی آیین نامه های قانون هدفمند کردن یارانه ها در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۲/۷ بنا به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، صنایع و معادن، جهاد کشاورزی، بازرگانی، نفت، نیرو، کشور و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون ایران و به استناد تبصره ماده (۸) قانون یاد شده مصوب ۲۳-۱۰-۸۸، آئین نامه اجرائی ماده (۸) قانون مزبور را تصویب نمودند. براین اساس متن کامل این آیین نامه ها به صورت زیر می باشد:

آئین نامه اجرایی ماده (۸) قانون هدفمند کردن یارانه ها

ماده ۱- در این آئین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند :

الف - قانون: قانون هدفمند کردن یارانه ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۲۳ مجلس شورای اسلامی .

ب - سازمان: سازمان هدفمند سازی یارانه ها موضوع ماده (۱۵) قانون .

پ - منابع: منابع قابل تخصیص این آئین نامه در هر سال، شامل منابع موضوع ماده (۸) قانون و سایر منابع مجاز، مصوب مجمع عمومی سازمان .

ت - حمایت های ماده (۸) قانون: حمایت های مشمول این ماده شامل:

۱. کمک های بلاعوض

۲. یارانه سود تسهیلات

۳. وجوه اداره شده برای اعطای تسهیلات مالی .

ث - وجوه اداره شده: وجوهی است که توسط سازمان در اختیار بانک های عامل قرار می گیرد تا با نظارت سازمان و دستگاه اجرایی برای سرمایه گذاری در جهت اهداف مندرج در ماده (۸) قانون به صورت تسهیلات در اختیار اشخاص حقیقی و حقوقی قرار گیرد .

ج - یارانه سود تسهیلات: وجوهی است که جهت جبران بخشی از سود تسهیلات اعطائی مطابق قرارداد فی ما بین دستگاه اجرایی و بانک عامل به اشخاص مشمول قانون از محل منابع ماده (۸) تخصیص می یابد .

چ - کمک بلاعوض: وجوهی است که از محل منابع ماده (۸) قانون جهت جبران بخشی از هزینه های اجرائی بنگاهها و فعالیت های اقتصادی ناشی از اجرای قانون که بنابه تشخیص سازمان، تامین آن از طریق سایر منابع این ماده امکان پذیر نباشد مطابق قرارداد فی مابین دستگاه اجرایی و بانک عامل پرداخت می گردد .

ح - کارگروه: کارگروه تحولات اقتصادی موضوع مصوبه شماره ۴۴۲۵۲/۲۵۷۷۱۱ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۳ هیئت وزیران .

خ - بسته حمایتی: بسته حمایتی مجموعه ای شامل اولویت بندی پروژه ها، روش های حمایت، منابع مورد نیاز به تفکیک سود تسهیلات، کمک بلاعوض و وجوه اداره شده، طول دوره حمایت و تعهدات دستگاه مبنی بر کنترل قیمت تمام شده، بهینه سازی مصرف انرژی و سایر موارد ضروری حسب نظر کارگروه .

د - بانک های عامل: بانک ها یا موسسات مالی اعتباری دولتی و غیر دولتی است که با حکم قانون یا مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تاسیس شده و طرف قرارداد سازمان و دستگاه اجرایی است .

ماده ۲- در چارچوب مصارف تعیین شده ماده (۸) قانون، بسته های حمایتی زیر توسط دستگاههای اجرایی تهیه به تصویب کارگروه رسانیده می شود :

۱. بسته حمایتی صنعت و معدن

۲. بسته حمایتی کشاورزی

۳. بسته حمایتی حمل و نقل درون شهری و برون شهری

۴. بسته حمایتی تولید نان صنعتی و بسته حمایتی توسعه صادرات غیرنفتی

۵. بسته حمایتی توسعه خدمات الکترونیکی

۶. بسته حمایتی بهینه سازی مصرف انرژی در واحدهای پتروشیمی و پالایشگاهها

۷. بسته حمایتی بهینه سازی مصرف انرژی در نیروگاهها و شرکت های آب و فاضلاب

۸. بسته حمایتی واحدهای صنفی و کارگاههای تحت پوشش قانون نظام صنفی و قانون تعاون

۹. بسته حمایتی شهرداری ها و دهیاری ها

ماده ۳- کلیه دستگاههای اجرایی مشمول قانون مکلفند هر ساله حداکثر تا پایان آبان ماه برای تعیین اعتبارات سال بعد، فهرست تمام فعالیتها، طرحها، پروژه ها، تعهدات دستگاه و موضوعات پیشنهادی بخش یا بخش های مربوط به خود را که قبلاً در بسته حمایتی

مربوطه به تصویب کارگروه رسیده است به همراه منابع مورد نیاز به تفکیک سود تسهیلات، کمک بلاعوض و وجوه اداره شده به سازمان ارسال نمایند

ماده ۴- سازمان موظف است هر ساله و حداکثر ظرف ۳۰ روز پس از ابلاغ قانون بودجه و بر اساس پیشنهادات دستگاههای اجرایی و منابع این آیین نامه، اعتبارات هر بخش به تفکیک سود تسهیلات، کمک بلاعوض و وجوه اداره شده را بر اساس ارزش تولید، ارزش صادرات، شدت و بهره وری انرژی، میزان حمایت ناشی از اعمال قیمت های تبعیضی انرژی، میزان یارانه تخصیصی در قوانین بودجه سنواتی، سهم کالا یا خدمت در سبد مصرفی، نرخ حمایت موثر تعرفه ای، تخفیفات و ترجیحات مالیاتی و سایر تکالیف مشخص شده در قانون تعیین و جهت تصویب به مجمع عمومی سازمان ارائه نماید .

تبصره: تدوین چارچوب گزارش گیری و دستور العمل نحوه انتخاب، محاسبه و چگونگی استفاده از شاخص های ماده (۴) به عهده سازمان خواهد بود .

ماده ۵- سازمان مکلف است در چارچوب مفاد اساسنامه خود، منابع لازم و اعتبارات موضوع این آئین نامه را در مقاطع زمانی مناسب و مطابق سهمیه مصوب مجمع عمومی سازمان، در ماده (۴) این آیین نامه مطابق قرارداد فی ما بین در اختیار بانک های عامل قرار دهد .

تبصره: مجمع عمومی سازمان هر ساله به پیشنهاد سازمان، فهرست بانک های عامل را با اولویت بانکهای تخصصی تعیین می نماید .

ماده ۶- معرفی اشخاص حقیقی یا حقوقی مشمول به بانک های عامل متناسب با اعتبارات هر بخش توسط دستگاههای اجرائی ذیربط صورت می پذیرد .

ماده ۷- تمام پرداخت های انجام شده موضوع این آئین نامه در قالب یارانه سود تسهیلات و کمک های بلاعوض به حساب هزینه قطعی منظور خواهد شد .

ماده ۸ - دستگاه اجرایی مکلف است شرایط استفاده از وجوه اداره شده، شامل: مبلغ، نوع مصرف، مدت اجرا، نحوه بازپرداخت، وثائق و تضمین های قابل اخذ و سایر شرایط موثر در موضوع را مطابق قرارداد فی ما بین تعیین و به بانک های عامل اعلام نماید. مسئولیت این بانک ها متناسب با شرایط تعیین شده توسط دستگاه اجرایی و قوانین و مقررات حاکم بر نظام بانکی خواهد بود .

ماده ۹ - پرداخت یارانه سود تسهیلات و کمک های بلاعوض در قبال اخذ وثیقه (معادل یارانه یا کمک) منوط به قراردادی است که بین بانک عامل و دستگاه اجرایی از یک سو و بانک عامل و متقاضی از سوی دیگر منعقد می شود. در صورت تحقق اهداف مندرج در قرارداد، وثائق آزاد خواهد شد. چنانچه اهداف مندرج در قرارداد تحقق نیابد با اعلام کتبی دستگاه اجرایی به بانک، متقاضی مکلف به تادیه تمام وجوه استفاده شده و سود و جریمه متعلقه می باشد .

تبصره ۱: بانک عامل و دستگاه اجرایی به طور مستقل طبق قرارداد ناظر بر نحوه هزینه کرد منابع می باشند تا وجوه در محل تعریف شده هزینه شود .

تبصره ۲: در قرارداد منعقد بین بانک عامل و متقاضی لازم است علاوه بر شرایط بانک، تعهدات متقاضی بر اساس ضوابط اعلامی توسط دستگاه اجرایی تصریح گردد .

تبصره ۳: سازمان باید مرجع و صاحبان امضای مجاز را برای معرفی اشخاص حقیقی و حقوقی تعیین و به بانک های عامل معرفی نماید. هر گونه تغییرات در این خصوص از سوی سازمان به صورت مکتوب به بانک های عامل اعلام می شود .

تبصره ۴: در صورت توزیع استانی اعتبار وجوه اداره شده، لازم است جدول توزیع اعتبار استانی از طرف سازمان و دستگاه اجرایی تهیه و به بانک های عامل اعلام گردد .

ماده ۱۰- بانک های عامل موظفند در خصوص وجوه دریافتی سهم سازمان حاصل از برگشت اقساط مطابق قرارداد فی ما بین عمل نمایند .

ماده ۱۱- بانک های عامل مکلفند متناسب با قرارداد فی ما بین با دستگاه اجرایی اقدام به پرداخت تسهیلات نموده و موارد مغایر را اعلام نمایند .

ماده ۱۲- بانک های عامل موظفند گزارش عملکرد منابع این آیین نامه به تفکیک یارانه سود تسهیلات، کمک های بلاعوض و وجوه اداره شده را طبق قرارداد فی ما بین به سازمان ارائه نمایند .

ماده ۱۳- بمنظور تسهیل در پیگیری امور و نظارت بر عملکرد ماده (۸) قانون، سازمان موظف است با همکاری دستگاههای اجرایی ذیربط، نسبت به بهره گیری از برنامه نرم افزاری ارزیابی طرح ها برای کلیه موارد بند (۸) قانون اقدام نماید. در این زمینه، دستگاه های

اجرائی با همکاری تمام اشخاص مشمول طرح مکلف می‌باشند چگونگی هزینه‌کرد منابع تخصیص یافته را با جزئیات کامل در نرم افزار تعیین شده وارد کنند و در مقاطع زمانی سه ماهه، به همراه گزارش‌های عملکرد، در اختیار سازمان قرار دهند. تبصره ۱: عدم انجام وظایف موضوع این ماده توسط اشخاص، مشمول ضوابط تعیین شده در آیین نامه اجرایی ماده (۱۰) قانون می‌باشد.

تبصره ۲: بمنظور شفاف سازی، کنترل و نظارت بر کمک‌ها و تسهیلات اعطائی، تهیه گزارش‌های مورد نیاز در حیطه وظایف و مسئولیت‌های محوله، سازمان می‌تواند با بهره‌گیری از توانایی‌های دستگاه‌های اجرائی، اقدامات لازم را اعمال نماید. این امر نافی وظایف و مسئولیت‌های دستگاه اجرایی و بانک عامل نمی‌باشد..

ماده ۱۴- در صورتیکه اشخاص مشمول حمایت‌های ماده (۸) قانون، در زمینه افزایش بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف انرژی فراتر از تعهدات خود عمل کنند، با اعلام کتبی دستگاه اجرایی، مجمع عمومی سازمان مجاز خواهد بود متناسب با پیشرفت آن‌ها، نسبت به تشویق اقدام نماید.

ماده ۱۵- نظارت بر حسن اجرای مفاد این آئین نامه، در چارچوب اساسنامه بر عهده سازمان و دستگاه‌های اجرایی ذیربط می‌باشد.

آیین نامه اجرایی ماده ۱۰ قانون هدفمند کردن یارانه ها

به گزارش روابط عمومی معاونت امور اقتصادی وزارت اقتصاد، هم چنین وزیران عضو کارگروه بررسی آیین نامه های قانون هدفمند کردن یارانه ها موضوع تصویب نامه شماره ۴۴۲۵۲/۲۵۷۷۱۱ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۲ در جلسه مورخ ۳۱-۱-۸۹ بنا به پیشنهاد وزارتخانه های دادگستری، امور اقتصادی و دارایی، رفاه و تأمین اجتماعی و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور به استناد ماده (۱۰) قانون هدفمند کردن یارانه ها مصوب ۱۵/۱۰/۱۳۸۸، آیین نامه اجرایی ماده مزبور را تصویب نمودند.

آیین نامه اجرایی ماده (۱۰) قانون هدفمند کردن یارانه ها

ماده ۱- تمام کمک ها و حمایت های موضوع مواد ۷ و ۸ قانون هدفمند کردن یارانه ها منوط به ارائه اطلاعات صحیح و انجام کامل تعهدات می باشد، در صورت احراز عدم صحت اطلاعات ارائه شده و عدم انجام تعهدات، سازمان هدفمند سازی یارانه ها مکلف است علاوه بر قطع کمک ها و حمایت های مزبور نسبت به استرداد وجوه پرداختی اقدام نماید.

ماده ۲- بمنظور رسیدگی به اعتراضات اشخاص نسبت به استرداد وجوه دریافتی یارانه ها و کمک های موضوع مواد ۷ و ۸ قانون هدفمند کردن یارانه ها مصوب ۱۵/۱۰/۱۳۸۸ کمیسیونی تحت عنوان « کمیسیون موضوع ماده ۱۰ قانون هدفمند کردن یارانه ها » که در این آیین نامه کمیسیون نامیده می شود در مرکز و استانها به شرح موارد آتی تشکیل می گردد.

ماده ۳- اعضاء کمیسیون مرکزی عبارتند از:

الف - نماینده وزارت رفاه و تأمین اجتماعی (رئیس)

ب- نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی

ج- احد از قضات دادگستری به پیشنهاد وزیر دادگستری و با حکم رئیس قوه قضاییه

د - نماینده معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

ه- نماینده شورای عالی استانها

و- نماینده اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران یا اطاق تعاون مرکزی و نماینده مرکز آمار ایران حسب مورد به تشخیص رئیس کمیسیون

ی- نماینده دستگاه ذیربط حسب مورد به تشخیص رئیس کمیسیون

تبصره - دبیرخانه کمیسیون مرکزی در سازمان هدفمندسازی یارانه ها تشکیل خواهد شد .

ماده ۴ - وظایف کمیسیون مرکزی عبارتند از :

الف- ارائه راهکارهای لازم نسبت به رفع ابهامات احتمالی در اجرای ماده ۱۰ قانون هدفمند کردن یارانه ها و ضوابط و مقررات مربوط به کمیسیون استانها یا سایر مراجع ذیصلاح .

ب- تدوین و ابلاغ دستورالعملهای مورد نیاز و ایجاد تمهیدات لازم به منظور هماهنگی کمیسیون استانها .

ج- رسیدگی به اعتراض های موضوع ماده ۸ قانون هدفمند کردن یارانه ها .

ماده ۵- اعضاء کمیسیون استانها عبارتند از :

الف- معاون برنامه ریزی استاندار (رئیس)

ب- نماینده وزارت رفاه و تأمین اجتماعی

ج- احد از قضات دادگستری به پیشنهاد وزیر دادگستری و با حکم رئیس قوه قضائیه

هـ - رئیس سازمان امور اقتصادی و دارایی در استان

و - نماینده شورای استان

تبصره ۱- در صورت ضرورت تشکیل شعبه یا شعب متعدد در مرکز استانها یا شهرستانها و بخش ها به تشخیص کمیسیون مرکزی بلامانع است .

اعضاء شعب شهرستان عبارتند از نمایندگان فرمانداری، دادگستری و وزارت رفاه و تأمین اجتماعی و اعضای شعب بخش شامل نمایندگان بخشداری، دادگستری و وزارت رفاه و تأمین اجتماعی خواهد بود.

تبصره ۲- دبیرخانه کمیسیون استان در حوزه معاونت برنامه ریزی استانداری تشکیل می گردد و استانداران موظفند امکانات و نیروی انسانی مورد نیاز دبیرخانه را از محل منابع و امکانات موجود در استان تأمین نمایند. احکام صادره توسط استانداران بمنزله حکم مأموریت کارکنان دستگاههای استانی به کمیسیون و شعب آن خواهد بود.

تبصره ۳- رسیدگی به اعتراضات حوزه هر استان یا شهرستان در کمیسیون همان استان یا شهرستان و حسب مورد شعب آنها صورت خواهد گرفت.

ماده ۶- جلسات کمیسیون و شعب مزبور با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می یابد و رأی اکثریت حاضرین پس از تأیید کمیسیون استان مناط اعتبار خواهد بود.

تبصره- دستگاههای موضوع مواد (۳) و (۵) این آئین نامه موظفند علاوه بر عضو اصلی یک نفر را به عنوان

عضو علی البدل معرفی کنند تا در غیاب عضو اصلی در جلسات کمیسیون شرکت نماید.

ماده ۷- کمیسیون می تواند شخص معترض یا اشخاص ذینفع یا دستگاه اجرائی ذیربط را جهت شرکت در جلسه و اداء توضیحات لازم دعوت کند و همچنین در صورت نیاز می تواند از سایر دستگاههای اجرایی یا اشخاص حقوقدان یا صاحب نظر یا خبره جهت مشورت (بدون حق رأی) برای شرکت در جلسه دعوت نماید. در هر حال عدم حضور هر یک از افراد مذکور مانع رسیدگی و صدور رأی توسط کمیسیون نخواهد بود.

ماده ۸- وظایف، حدود صلاحیت و اختیار کمیسیون استان به شرح زیر می باشد.

الف- دریافت اعتراض کتبی اشخاص موضوع ماده ۷ قانون هدفمند کردن یارانه ها که وجوه دریافتی از آنها مسترد گردیده یا ملزم به استرداد آن می باشند

ب- اخذ مدارک لازم از پایگاههای اطلاعاتی و آماری کشور در موضوعات مطروحه در صورت لزوم و ارسال به سازمان هدفمندسازی یارانه ها بمنظور رسیدگی.

ج- رسیدگی به صحت و سقم اعتراض و ادعای اشخاص از جهت استرداد کمکها و یارانه های موضوع ماده ۷ قانون هدفمند کردن یارانه ها .

د - تجزیه و تحلیل اعتراضات واصل شده و ارائه گزارشهای تحلیلی به کمیسیون مرکزی در مورد تغییرات ضروری و اصلاحات مورد نیاز در روشها ، رویه ها و سایر اقدامات مورد نیاز .

ه- تهیه گزارش های ادواری از عملکرد کمیسیون ها و ارسال آنها به کمیسیون مرکزی همراه با نسخه ای از آراء به منظور :

۱- جمع بندی و تهیه گزارش جهت اطلاع مسئولان ذیربط

۲- تجزیه و تحلیل کار کمیسیونها از نظر کیفی و کمی در زمینه آثار ناشی از اجرای صحیح و دقیق قانون .

تبصره- کمیسیون در مواردی که موضوع در صلاحیت مراجع قضایی باشد موظف است مراتب را به مرجع قضایی ذیصلاح اعلام کند .

ماده ۹- درخواست اعتراض ، باید کتبی باشد و مشخصات آخرین اقامتگاه قانونی و آدرس معترض در آن

درج شود و مدارک مثبت ادعای ایشان به ضمیمه ارائه گردد .

تبصره- درخواست اعتراض باید به وسیله پست سفارشی یا از طریق مجاری تعریف شده الکترونیکی به دبیرخانه کمیسیون ارسال و یا توسط معترض در قبال اخذ رسید به دبیرخانه مزبور تحویل گردد .

ماده ۱۰- چنانچه کمیسیون یا شعب مربوط در حین بررسی نیاز به اخذ مدارک دیگری از معترض داشته باشد یا موضوع اعتراض واجد ابهام باشد ، شخص معترض موظف است ظرف ۱۰ روز از تاریخ اعلام کمیسیون نسبت به ارسال مدارک یا رفع ابهام اقدام نماید. در غیر این صورت کمیسیون رأی خود را با توجه به اطلاعات و مدارک موجود صادر خواهد نمود .

ماده ۱۱- کمیسیون ها و شعب آن موظف هستند حداکثر ظرف ۳۰ روز از تاریخ وصول اعتراض، رسیدگی و رأی مقتضی را صادر نمایند. رأی مزبور باید بلافاصله توسط دبیرخانه کمیسیون به شخص معترض ، سازمان و دستگاه اجرائی ذیربط ابلاغ شود :سازمان یا دستگاه اجرائی ذیربط مکلف است نسبت به اجرای رأی در اسرع وقت اقدام کند .

تبصره ۱- هرگاه به تشخیص کمیسیون ، برای رسیدگی به مدت زمان بیشتری نیاز باشد ، وقت مزبور تا یک ماه دیگر قابل تمدید خواهد بود .

تبصره ۲- کمیسیون علاوه بر رسیدگی به دلایل ارائه شده ، می تواند هرگونه تحقیقی که لازم باشد ، به عمل آورد و یا انجام آن را از دستگاههای اجرایی یا واحدهای ذیربط تقاضا نماید. مراجع مزبور مکلف به اجرای آن در مهلت مقرر می باشند. ورود به اماکن خصوصی افراد با دستور مقام قضائی ذیصلاح یا رضایت صاحب ملک ممکن خواهد بود .

ماده ۱۲- در صورتی که اسناد یا اطلاعاتی مرتبط با اعتراض در پایگاههای اطلاعاتی و آماری یا نزد سایر دستگاههای اجرایی موجود باشد کمیسیون می تواند آنها را اخذ و بررسی نماید ، پایگاهها و دستگاههای اجرایی مذکور مکلفند در اسرع وقت مدارک و اسناد مورد نیاز را به کمیسیون درخواست کننده ارسال نمایند. همچنین کمیسیون می تواند از نهادهای غیردولتی یا افراد اطلاعات لازم را مطالبه نماید .

تبصره - تحویل اسناد و مدارک محرمانه و طبقه بندی شده تابع قوانین و مقررات مربوط خواهد بود